Wydanie wieczorne.

Cena 4 halerze.

„GŁOS NARODU“ wychodzi dwa razy dziennie, o godz. 12 tej w południe o godz. 6-tej wiecz.

PRENUMERATA wynosi w Krakowie: miesięcznie 2 kor., kwartalnie kor. 6; za jednorazowe zanoszenie do domu dopłaca się 40 hal., za dwurazowe 60 hal.

Na prowincji: miesięcznie kor. 2 hal. 70, kwartalnie kor. 8. W państwie Niemieckiem kwartalnie kor. 10; w innych państwach kwartalnie kor. 16. Za dwurazową wysyłkę dziennie DOPŁACA się 40 hal. MIESIĘCZNIE. Zmiana adresu: 40 hal.

GŁOS NARODU

Dziennik polityczny założony w r. 1893 przez JÓZEFA ROGOSZA.

Redaktor naczelny: Dr. Antoni Beaupre.

„GŁOS NARODU“

Osobna prenumerata na wydanie wiecz. wynosi miesięcznie w miejscu z odnoszeniem do domu 1 koronę.

Numer południ. 10 hal. wieczorny 4 hal. Listy pieniężne przekazy na prenumeratę i inseraty, tylko do Administracji „Głosu Narodu“. — Prenumeratę oprócz upoważnionych agencji przyjmuje każdy urząd pocztowy w obrębie monarchji i w państwie niemieckiem. Reklamacje nieopieczętowane nie podlegają opłacie pocztowej. — Rękopisów redakcja nie zwraca.

Adres Red. Ul. św. Krzyża l. 7. Adres tel. „Głos Narodu“ Kraków. Telefon Nr. 15.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje kierownik tego działu p. WŁODZIMIERZ STRYCHARSKI w biurze inseratowem „Głosu Narodu“, róg św. Krzyża i Mikołajskiej l. 1. Od miejsca wiersza drobnem pismem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, za każdy następny raz 12 hal., skład tabelaryczny, liczbowy od wiersza 30 h. za pierwszy raz, każdy następny 12 hal. — Nadesłane po 60 hal. od wiersza za każdy raz — Nekrologi itd. 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje: we Lwowie S. Sokołowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haasenstein & Vogler, M. Opelik, M. Dukes, H. Schalek, E. Braun, Kutschera & Schierl, R. Mosse, Friedl, w Berlinie F. E. Cox, w Budapeszcie J. Leopold, w Paryżu de Raczkowski 14 Cite de Trevise, John F. Jones & Cie.

Nr. 47. Kraków, czwartek dnia 31 stycznia 1907 r. ROK XV.

Kronika

KUPUJCIE TYLKO U CHRZEŚCIJAN!

Kraków 30 stycznia.

— **Płace urzędników i służby miej.** W czoraj odbyło się pod przewodnictwem prezyd. dra Leo posiedzenie sekcyi II (skarbowej) i III (prawniczej). Z powodu uchwalenia państwowego projektu reorganizacji płac urzędników państwowych, prezydyum miasta wstrzymało się z przedłożeniem Radzie miasta uchwalonego już przez sekcyę II i III projektu reorganizacyi etatu i płac urzędników i służby magistratu i opracowało nowy projekt zupełnie analogiczny do projektu dla urzędników państwowych. Projekt ten połączone sekcye II i III w dniu dzisiejszym uchwaliły.

— **Komendant korpusu I** krakowskiego generał Horsetzky ustąpi wkrótce z zajmowanego stanowiska z powodu złego stanu zdrowia. Jako następcę jego wymieniają w kołach wojskowych feldm. por. Patiorka, poprzedniego zastępcę szefa sztabu generalnego.

— **Z teatru miejskiego.** W premierze sobotniej „Rycerzy północy“ Ibsena, biorą udział pp. Solski („Ernulf z Fiordów, witeź islandzki“), Mielewski („Sygurd Mocny, król morza“), Andrzejewski („Gunnar, lennik w Helgeland“) Węgrzyn J. (Torolf), Arkawinówna (Dagna, córka Ernulfa), Wysocka (Joerdis), Węgrzyn M. (Kore). Po za nimi szereg artystów bierze udział w rolach drugoplanowych, oraz komparsowych. W dniu wczorajszym odbyła się próba efektów świetlnych przy pełnych dekoracyach. Od dziś dnia rozpoczęto reżyserję scen tłumowych z aktu 1 i 4. Osobna próba poświęcona będzie harmonii barwnej kostyumów i dekoracyj.

We czwartek bieżącego tygodnia po raz trzeci „Bakarat“. Drugie przedstawienie zgromadziło publiczność nader liczną. „Bakarat“ w Krakowie zeszedł się z premierą tej sztuki w teatrze hamburskim. Pisma wiedeńskie i berlińskie zamieszczają o premierze tej telegramy, jako o momencie kulminacyjnym w sezonie obecnym teatru hamburskiego. Publiczność i krytyka tamtejsza przyjęły sztukę z wyróżniającem uznaniem.

— **Ze Związku pom. gastronom.** Bal pomocników gastronomicznych, urządzony dnia 15 bm. przyniósł czystego zysku 901 k. 49 h. Do chód ten przeznaczono na założenie fachowej szkoły pomocników gastronom. Fundusz na ten cel, po doliczeniu poprzednio zebranych 25 k. i subwencyi Izby handlowo-przemysłowej 400 k. wynosi poważną kwotę 1.326 k. 40 h. Ten tak nadspodziewanie pomyślny rezultat balu jest dowodem zainteresowania się szerokich kół społeczeństwa młodem Towarzystwem, za który to objaw składa Towarzystwo serdeczne podziękowanie. Na walnem zgromadzeniu krak. Sekcji Zjedn. pom. gastronom. odbytem w dniu 23 bm. weszli w skład wydziału pp.: Jakób Sichel, prezes, Michał Kucharski, zastępca prez. Józef Bogusz, sekretarz, Leon Schatz, skarbnik, Juliusz Streit i Herman Dreyfus kontrolorzy.

— **Z teatru ludowego.** Dziś wieczorem odbędzie się jeneralna próba z zapowiedzianego na jutro wodewilu Kwaśniewskiego p. t. „Papa Pepy“. Rolę papy objął, zawsze mile witany przez publiczność p. Zaremba, rolę Pepy p. Frączkowska, reszta ról główniejszych spoczywa w rękach pp. Mirskiej, Modzelewskiego, Sieniawskiego, Barwińskiego i Borońskiego, role drugorzędne grają pp. Ogiński, Stański, Kaczanowski i inni. Melodyjna muzyka Sonnenfelda, szczerze komiczne sytuacje, przedstawiające życie zakulisowe, liczne śpiewy, jakie sztukę przez 5 aktów przeplatają i doskonałe kuplety są zapowiedzią zupełnego powodzenia artystycznego, a jak widać z dziennej sprzedaży biletów i kasowego.

— **Wielka nieprzyzwoitość.** Otrzymujemy liczne skargi na postępowanie niektórych lokatorów domu akademickiego. Podobno znalazło się kilku młodych ludzi mieszkających na drugiem piętrze, którzy pozwalają sobie na nieprzyzwoite i grubiańskie zaczepki w obec OO. Kapucynów spacerujących w ogrodzie klasztornym położonym naprzeciwko domu akademickiego. Używają oni przytem wyrażeń, którychby się powstydził najmniej oświecony prostak, bez względu na to, że ulicą przechodzą dzieci, kobiety, zmuszone słuchać tych bezecnych konceptów.

Zaznaczając powyższe zażalenie, pozwolimy sobie wyrazić nadzieję, że te wybryki są tylko wyjątkowym objawem złego wychowania, który cała młodzież potępia.

Przekazy pieniężne. Znajdujące się jeszcze w obiegu blankiety przekazowe pierwotnego nakładu (po 2 hal.) mogą być używane w obrocie wewnętrznym i po 31 stycznia b. r, aż do dalszego zarządzenia, jeżeli różnicę ceny między dotychczasowymi a nowymi blankietami wyrówna się przez nalepienie marki jednohalerzowej na nowym odcinku przekazowym.

— **Z Tow. nauczycieli szkół lud.** W sobotę dn. 2 lutego b. m. odbędzie się w lokalu Tow. nauczycieli krak. szkół ludowych (Rynek gł. l. 17 II p.) zabawa taneczna dla członków. Początek o godz. wpół do 9 wieczorem. Stroje spacerowe. Goście wprowadzeni przez członków, mile widziani.

— **Fałszerze żydowscy.** Prokuratorja państwa zarządziła przyaresztowanie żyda Koppela Schenkera współobwinionego w oszustwie przy fałszowaniu stępli na niemieckich papierach wartościowych. Pięciu przedtem aresztowanych żydów wypuszczono na wolną stopę za złożeniem kaucji 100.000 k.

— **Ślub.** Związkowi małżeńskiemu radcy policji dr. Jana Rękiewicza z panną Felicją Korotkiewiczówną pobłogosławił w kościele S.S. Felicjanek kanonik katedralny ks. Jan Krupiński. »Veni Creator« i pieśń weselną śpiewał Chór akademicki.

— **Prognoza**: Gal. zach.: Pogodnie potem całkiem pochmurnie. miejscami opad śniegu, mierne wiatry, temperatura opadająca, później poprawa. Gal. wsch.: Zimno, mroźne wiatry, temperatura mało zmieniona.

— **Tow. opieki nad młodz. szkolną** poleca rodzicom i opiekunom mieszkania dla uczącej się młodzieży w Krakowie. Godziny urzędowe codziennie od 12 do 2 po poł. prócz świąt i niedziel.

Telegramy.

Komunikat rządowy.

Wiedeń. „Wczorajsza „Wiener Zeitung“ ogłasza w swej nieurzędowej części komunikat rządowy, zwrócony do przyszłych wyborców.

Komunikat stwierdza z zadowoleniem, że podczas, gdy w innych państwach usunięcie przywilejów i praw wyborczych odbywało się przeważnie wśród gwałtownych wewnętrznych wstrząsień, lub podczas zewnętrznych zawikłań, Austrja—co dowodzi siły żywotnej państwa—przeprowadziła w spokojnym rozwoju ustawę zasadniczą, że na polu prawa wyborczego wszyscy obywatele państwa są równi. Rząd w tej ważnej chwili chce przedstawić wyborcom szczególne znaczenie nadchodzących wyborów. „W s z y s c y o b y w a t e l e b ę d ą m i e l i r ó w n y w p ł y w n a u s t a w o d a w s t w o p a ń s t w a i n a p u b l i c z n e s p r a w y‘. Polityczna równość prawa znosi wszelki rozdział między państwem i ludem. Przez równe prawo głosowania dobro państwa stało się dobrem ogólnem wszystkich obywateli, a rozróżnianie między koniecznościami państwowemi i ludowemi musi ustać.

G d y z a s t ę p s t w o p a ń s t w a s t a ł o s i ę s p r a w ą l u d o w ą, m u s z ą i z a s t ę p c y l u d o w i p a m i ę t a ć o o b o w i ą z k a c h w z g l ę d e m p a ń s t w a.

Rząd zwraca uwagę na to, że obecnie istotną treść polityki muszą stanowić: ekonomiczny d o b r o b y t i s o c j a l n e t r o s k i. Wzajemne stosunki ludów do siebie układają się coraz bardziej na podstawie kwestji polityczno-handlowych i ekonomicznych. Rząd więc będzie się starał na polu polityki ekonomicznej podnieść r o l n i c t w o, zapewnić p r z e m y s ł o w i austryackiemu świetny rozwój; zapewnić podstawę bytu r ę k o d z i e ł o m. Rozwinięcie więc polityki ekonomicznej i socjalnej, owianej jednolitym duchem, będzie należało do najwyższych zadań przyszłej Rady państwa. Zadanie to wymaga mężów, którzy jej gorliwością chcą służyć, wymaga mężów roztropnego i sprawiedliwego sposobu myślenia, którzy zechcieliby współdziałać przy stworzeniu narodowego pokoju“.

Rząd poleci rozpisanie nowych wyborów w możliwie blizkim terminie — przystąpił do

wypracowania projektów ustaw, mających na celu poparcie ogólnego dobrobytu. Austrya z powodu swego składu wymaga do swego rozwoju większego użycia sił, niż inne państwa. Przez nowe prawo wyborcze otrzymały ludy Austryi najsilniejsze narzędzie do skutecznej politycznej pracy. „Czy przez to zaświta dla nich nowy dzień i czy one w zupełnej świadomości swych celów wejdą na nową drogę, zależeć będzie od miary ich politycznej rozstropności gdyż nie tylko pojedynczy człowiek, ale także całe ludy są twórcami własnego szczęścia“.

—o—

Wiedeń. Z okazyi rocznicy śmierci następcy tronu Rudolfa udał się cesarz o godz. 8 rano do krypty w kościele OO. Kapucynów gdzie po odprawieniu modlitwy złożył wieńce na grobach arc. Rudolfa, cesarzowej i rodziców. Przed południem złożono wieńce od cesarza niemieckiego i ks. Kumberland.

Dymisja Polonyiego.

Budapeszt. (Węg. B. kor.) **Minister sprawiedliwości Polonyi wręczył prezydentowi ministrów Wekerlemu na piśmie prośbę o dymisję.**

Budapeszt. Sejm obraduje w dalszym ciągu nad ustawą finansową.

—o—

Zwołanie Sejmu Rzeszy.

Berlin. Jak donosi „Vossische Ztg.“, Sejm Rzeszy zwołanym zostanie najprawdopodobniej na 19 lutego b. r.

Katastrofa w Reden.

St. Johann. Katastrofa w kopalni Reden nastąpiła tak szybko, że według opinii fachowców zaskoczeni nią górnicy zginęli natychmiast. Oddziały ratunkowe wszystkich kopalń w okręgu przybyły pociągami nadzwyczajnymi i przystąpiły natychmiast do akcji ratunkowej. Dotąd wydobyto 77 zwłok, niedających się rozpoznać, oraz 25 rannych. Liczba zabitych i przepadłych jak dyrekcja podaje, **ma wynosić 158.** Dotąd zebrano 30.000 marek dla ofiar, a dalsze sumy zostały zapowiedziane.

Metz. Według relacyi dyrekcyi kopalnianej w Saarbruecken wydobyto już wszystkich górników, którzy stracili życie z wyjątkiem czterech, których zwłoki leżą jeszcze pod gruzami i pięciu o których losie nic nie wiadomo. Liczba górników, którzy stracili życie wynosi 148. Po południu odbędzie się pogrzeb.

—o—

Prawybory w Rosyi.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) W gubernii kaługskiej, przy wyborach z miasta, wybrano 18 wyborców, w tem jednego monarchistę, 2 bezpartyjnych z prawicy, 3 bezpartyjnych umiarkowanych, 1 październikowca, 10 kadetów i należących do partyi pokojowego odrodzenia. Między kadetami wybranymi w Kałudze znajduje się były poseł do dumy Nowosilcow, w którego domu odbyło się zebranie moskiewskie go ziemstwa miejskiego.

Petersburg. (Pet. aj. tel.) Z depesz jakie tu nadeszły w dniach 25 do 28 stycznia o przebiegu wyborów mężów zaufania z pośród chłopów robotników i małej własności, wynika następujący rezultat: Na 4.982 wybranych już mężów zaufania, jest 1.761 monarchistów oraz takich, którzy się do nich przyłączają 1.956 umiarkowanych. Nadto wybrano 65 kadetów i takich, którzy się z nimi łączą. Między 2.212 mężami zaufania z małej własności ziemskiej jest 1036 popów. Podczas wyborów nigdzie porządku nie zakłócono.

Obraza rosyjskiego konsulatu w Aleksandryi.

Petersburg (Pet. aj. tel.) Dnia 20 bm. w Aleksandryi, z powodu aresztowania trzech Rosyan, którzy zamierzali wysadzić w powietrze rosyjski parowiec pocztowy, tłum ludzi zerwał i zrzucił szyld rosyjskiego konsulatu. O wydarzeniu tem donoszą urzędownie: Egipski minister spraw zagranicznych złożył rosyjskiemu ajentowi dyplomatycznemu w Kairze wizytę i wyraził mu ubolewanie z powodu tego wypadku. Równocześnie zawiadomił minister że polecił gubernatorowi w Aleksandryi, aby również złożył tamtejszemu rosyjskiemu konsulowi wizytę i przeprosił go. Nadto na żądanie rosyjskiego zastępcy w Kairze, władze miejscowe wśród zwykłego ceremoniału przytwierdzą z powrotem szyld na miejscu z którego go zerwano.

Zamach na szkołę.

Odessa. W gmachu szkoły handlowej imienia Cesarza Mikołaja I, gdzie dwie wyższe klasy strajkują, znaleziono siedmiofuntową bombę napełnioną melinitem. Bombę tę znaleziono, gdy płonął już lont. Wybuch mógł poczynić ogromne spustoszenia.

Z Kaukazu.

Tyflis Około Chachadzy znaleziono trzy trupy zamordowanych strażników, którzy w jesieni zginęli bez śladu, towarzysząc poczcie.

Tyflis O godz. 1-ej po poł. przy wejściu do szpitala kolejowego śmiertelnie raniono strzałem z rewolweru doktora Chudadowa, popularnego działacza miejskiego. Sądzą, że jest to zamach na gruncie partyjnym. Sprawcy uciekli.

Przyznanie się mordercy.

Kijów. Lichomskij, który przed kilku tygodniami zabił swojego brata i śmiertelnie poranił swoją babkę w celu zrabowania 8 rubli dręczony wyrzutami sumienia oddał się sam w ręce władzy.

Echa mrozów.

Berdiańsk. Po śnieżnej burzy znaleziono 10 trupów ludzi zmarzłych.

—o—

Z francuskiej Izby deputowanych.

Paryż. Izba przyjęła wczoraj budżet po odrzuceniu zmian przedsięwziętych przez senat 454 przeciw 86 głosami i przystąpiła do dalszych obrad nad ustawą o zgromadzeniach.

Dep. Allard (socjal.) uzasadniał w dłuższych wywodach wniosek o zmianę, aby zgłoszenie zgromadzenia publicznego obowiązywało i nadal i zawierało nazwisko tego księdza, który zwołuje zgromadzenie. Mowca zarzucił rządowi, że się cofa.

Min. wyznań Briand zwalczał wniosek o zmianę, protestując przeciw zarzutom Allarda. Życzeniem ministra jest, aby rząd uprawiał po jednawczą, ale niezłomną politykę. W tym względzie liczy rząd na poparcie większości Izby.

Wniosek Allarda o zmianę został 501 przeciw 63 głosom odrzucony.

Budżet francuski.

Paryż. Senat na wczorajszem nocnem posiedzeniu przyjął budżet 265 przeciw 12 głosom, odrzucając jeden artykuł przyjęty przez Izbę deputowanych.

—ooOoo—

Zamieszki w Wenezueli.

Londyn. Biuro Reutera donosi z Villenstadt pod datą wczorajszą: Według doniesień z Karakas, gubernator dr. Mata na czele oddziału wojskowego wykrył w nocy na 27 bm. w podwórzu domu wiceprezydenta Gametza, tajny polityczny meeting. Przyszło do walki, w ciągu której dr. Mata i kilku jego towarzyszy zginęło, a wiele żołnierzy i dowódców odniosło rany.

Nowa stacja imigracyjna w Stanach Zjedn.

Waszyngton. Senat przyjął bill, mocą którego w Nowym Orleanie utworzoną będzie stacja imigracyjna.

Z Persji.

Teheran. Medżlis uznał za nieistniejące wszelkie nadania gruntów państwowych, dokonane przez zmarłego szacha, po ogłoszeniu konstytucji i postanowił zbadać odpowiednie dokumenty.

—o—

Zgon artysty.

Wiedeń. Wczoraj w krajowym zakładzie dla obłąkanych zmarł znany malarz historyczny i portrecista Karol Kobierski, w 59 r. życia.

Choroba Luegera.

Wiedeń. W stanie zdrowia dra Luegera nastąpiło małe, lecz dające się stwierdzić polepszenie.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr Antoni Beaupre. W drukarni „Głosu Narodu“ pod zarządem Stanisława Tomaszewskiego w Krakowie.